

Úrazové pojištění zaměstnanců

Úrazové pojištění zaměstnanců

- **Kde jsem pojištěn?**

Přeshraniční pracovníci jsou povinně pojištěni prostřednictvím svých zaměstnavatelů v zemi zaměstnání. Výjimku tvoří vyslaní zaměstnanci, kteří jsou pojištěni prostřednictvím svých zaměstnavatelů v zemi původu. Pojistné v každém případě platí zaměstnavatel. Uznávání pojistných událostí a výše peněžitých dávek se řídí předpisy platnými v zemi zaměstnání. Co se týká věcných dávek (např. lékařské péče), máte na ně nárok podle právních předpisů v zemi svého bydliště, tj. péče může být poskytována v místě bydliště.

- **🇩🇪 Úrazové pojištění zaměstnanců v Německu**

Kdo je pojištěn?

Všichni zaměstnanci pracující v podniku jsou v Německu automaticky pojištěni v zákonném úrazovém pojištění zaměstnanců. Pojistná ochrana se vztahuje na zaměstnance pracující na plný i částečný úvazek nebo vykonávající zaměstnání malého rozsahu či zaměstnání typu „mini-job“ i na praktikanty a stážisty. Platí to bez ohledu na výši mzdy nebo platu, věk, občanství či místo bydliště. Pojistná ochrana začíná dnem nástupu do zaměstnání. Zaměstnavatel vás musí přihlásit k pojištění.

Co je předmětem pojištění?

Úrazové pojištění zaměstnanců zahrnuje **pracovní úrazy, úrazy**, které se staly **na cestě do zaměstnání a zpět**, a **nemoci z povolání**. Pracovní úrazy jsou úrazy utrpěné v souvislosti s výkonem zaměstnání. Tzv. úrazy na cestě do zaměstnání a zpět jsou úrazy, které se staly na cestě mezi bydlištěm a pracovištěm. Za nemoc z povolání se považuje nemoc, která byla při výkonu povolání způsobena výlučně nebo převážně vlivem škodlivých látek nebo určitých vykonávaných pracovních činností. Existuje oficiální seznam nemocí uznaných jako nemoci z povolání (nařízení o nemocích z povolání). V individuálních případech je možné uznat za nemoc z povolání také nemoc, která není uvedena na seznamu, pokud bylo prokázáno, že byla zapříčiněna výkonem povolání.

Na co musím dbát?

Každý pracovní úraz musí být neprodleně nahlášen zaměstnavateli a příslušnému profesnímu sdružení (v Německu se tak nazývají samosprávné instituce, které jsou tzv. nositeli, resp. zřizovateli úrazového pojištění). V Německu existují odborní lékaři v oboru chirurgie nebo ortopedie a traumatologie, pověřeni nositeli úrazového pojištění ošetřováním a léčbou pracovních úrazů (německy tzv. „Durchgangsarzt“). Jedná se o lékaře specializované na pracovní úrazy, kteří v konkrétním případě rozhodují také o tom, zdali další ošetření/vyšetření musí probíhat u daného „úrazového lékaře“, nebo zdali může jít pacient v návaznosti na první ošetření/vyšetření k jinému lékaři. Nárok na věcné dávky (ambulantní a lůžková lékařská zdravotní péče, léky, léčiva, nelékařská zdravotní péče a zdravotnické pomůcky a popř. proplacení nákladů na tyto služby) lze uplatnit i v Polsku nebo v Česku. S problémy nebo dotazy se obraťte na příslušné profesní sdružení, kontaktní místo partnerství EURES-TriRegio nebo na Poradnu pro zahraniční zaměstnance v Sasku (BABS).

Důležité upozornění: Řekněte ošetřujícímu lékaři hned na začátku, že se jedná o pracovní úraz nebo úraz na cestě do zaměstnání a zpět. Pro případné dotazy úrazové pojišťovny si nezapomeňte poznamenat datum, hodinu a svědky pracovního úrazu.

Další informace k pracovním úrazům a úrazům na cestě do zaměstnání a zpět najdete v informačním letáku z řady stručně a konkrétně „Co dělat při pracovním úrazu nebo úrazu na cestě do zaměstnání a zpět?“ na stránce www.sachsen.dgb.de/cross-border-workers.

Které věcné dávky jsou poskytovány z úrazového pojištění zaměstnanců?

Zdravotní péče a rehabilitace: Patří sem zejména akutní zdravotní péče, ambulantní úrazová lékařská péče (primární zdravotní péče) nebo, pokud je nezbytná, také lůžková péče. K těmto dávkám patří také domácí zdravotní péče, stomatologická péče, léky a léčiva, obvazový materiál, nelékařská zdravotní péče a zdravotnické pomůcky (sluchadlo/sluchová pomůcka, invalidní vozík apod.).

Dávky na podporu pracovního a společenského uplatnění zahrnují opatření zvyšování odborné kvalifikace, sociálně-pedagogickou péči, výpomoc v domácnosti, rehabilitační sport apod. Dalšími doplňkovými dávkami mohou být cestovné, příspěvek na nákup motorového vozidla (pokud je auto při rehabilitaci nezbytné) a příspěvek na bydlení. Cílem je reintegrace poškozeného do pracovního procesu v podniku prostřednictvím zachování pracovního místa. Pokud to není možné, hledá se rovnocenné pracovní místo buďto ve stejném nebo v jiném podniku.

Které peněžité dávky jsou poskytovány z úrazového pojištění zaměstnanců?

Úrazový příplatek (Verletztengeld) má kompenzovat ztrátu na výdělku během zdravotní rehabilitace po uplynutí nároku na náhradu mzdy nebo platu vyplácenou zaměstnavatelem a zajistit tak obživu zraněného zaměstnance a jemu blízkých osob. Výše úrazového příplatku činí 80 % běžného výdělku, avšak nesmí být vyšší než pravidelný čistý výdělek. Z toho se ještě odečítají podíly na pojistné na důchodové pojištění a na pojištění pro případ nezaměstnanosti.

Přechodný příspěvek (Übergangsgeld) obdrží zraněný zaměstnanec během účasti na opatření pracovní rehabilitace, protože v době účasti na rehabilitaci není schopen zajistit svou vlastní obživu, resp. obživu své rodiny. Přechodný příspěvek má kompenzovat ztrátu na výdělku a podpořit motivaci zraněného zaměstnance k účasti na opatření pracovní rehabilitace. Výše přechodného příspěvku činí u pojištěnců, kteří mají nejméně jedno dítě nebo kteří jsou závislí na pomoci jiných osob, 75 %, u všech ostatních 68 % úrazového příplatku (Verletztengeld). Kromě přechodného příspěvku obdrží zranění zaměstnanci splňující příslušné podmínky také úrazovou rentu (důchod).

Příspěvek na péči náleží pojištěncům, kteří jsou po pracovním úrazu nebo nemoci z povolání závislí na pomoci jiných osob. Výše příspěvku na péči se řídí závažností utrpěné újmy na zdraví. Na území nových spolkových zemí („východ“) se pohybuje v rozmezí od 354,00 EUR do 1 423,00 EUR, na území starých spolkových zemí („západ“) od 374,00 EUR do 1 491,00 EUR. Příspěvek na péči se adekvátně valorizuje každoročně k 1. červenci v rámci valorizace důchodů. Na žádost je možné místo vyplácení příspěvku na péči zajistit a dát postiženému k dispozici pracovníka zajišťujícího péči o postiženého (domácí péče) nebo poskytnout ubytování, výživu a péči ve vhodném zařízení (ústavní péče). Dávky náhrady škody z důvodu závislosti na pomoci jiné osoby, poskytované z úrazového pojištění zaměstnanců, mají přednost před vyplácením dávek vyplácených z pojištění pro případ dlouhodobé péče.

Úrazovou rentu nebo částečnou úrazovou rentu vyplácí příslušné profesní sdružení v případech, když bylo na základě lékařského posudku zjištěno snížení pracovní schopnosti (invalidita) v důsledku pracovního úrazu, úrazu na cestě do zaměstnání a zpět nebo nemoci z povolání. Výše úrazové renty se řídí podle stupně invalidity a výše dřívějšího příjmu.

V případě úplné ztráty pracovní schopnosti (100% snížení pracovní schopnosti) se vyplácí plná úrazová renta, jejíž výše činí 2/3 ročního výdělku dosaženého před pracovním úrazem nebo nemocí z povolání. Při částečném snížení pracovní schopnosti je vyplácena část plné úrazové renty odpovídající stupni snížení pracovní schopnosti, tzv. částečná úrazová renta. Nárok na částečnou úrazovou rentu vznikne zaměstnanci v případě, pokud byla jeho pracovní schopnost snížena nejméně o 20 %. Profesní sdružení rentu vyplácí, dokud jsou i nadále beze změny splněny předpoklady pro její poskytování (snížená pracovní schopnost), v řadě případů doživotně. Renta se vyplácí i do zahraničí.

Odstupné: Jsou-li splněny určité předpoklady, je možné uspokojit nárok na úrazovou rentu jednorázovou platbou. Příslušné profesní sdružení může pojištěnci vyplatit úhrnnou částku ve výši pravděpodobných úhrnných nákladů spojených s rentou.

Pozůstalostní renta se vyplácí manželovi/manželce, registrované/-mu partnerce/partnerovi a dětem pojištěnce zemřelého následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání ode dne jeho úmrtí. Rovněž bývalý/-á manžel/-ka a rodiče zemřelého zaměstnance obdrží na žádost rentu, pokud byl zemřelý zaměstnanec v době úmrtí povinen zajišťovat jejich obživu nebo pokud jejich obživu v průběhu posledního roku před úmrtím zajišťoval. Všechny pozůstalostní důchody z důvodu úmrtí téže osoby mohou úhrnně činit nanejvýš 80 % ročního výdělku zemřelého.

- Vdovská/vdovecká renta se vyplácí nejdéle po dobu 24 měsíců od úmrtí pojištěnce nebo do okamžiku uzavření nového sňatku. Výše renty činí 30 % ročního výdělku. Výše renty činí 40 % ročního výdělku, když oprávněné osoby dosáhly věku nejméně 47 let nebo vychovávají nezaopatřené dítě anebo jsou (částečně) invalidní. Příjem pozůstalých se však od renty částečně odečítá. Základní částka, která se od renty neodečítá, činí od července 2019 841,90 EUR (východ), resp. 872,52 EUR (západ) a navyšuje se za každé dítě, které má nárok na sirotčí důchod, o částku v aktuální výši 178,58 EUR (východ), resp. 185,08 EUR (západ). Z části příjmu přesahující hranici neodečitatelné základní částky se odečte 40 %.
- Sirotčí renta se vyplácí do dosažení 18 let věku dítěte a nad tento rámec až do dosažení 27 let věku dítěte, pokud dítě nadále studuje v denním studiu nebo absolvuje odborné vzdělávání a přípravu anebo je osobou se zdravotním (fyzickým, duševním nebo mentálním) postižením. U polosirotků činí ročně 20 %, u úplných sirotků 30 % ročního výdělku zemřelého. Pokud má sirotek starší 18 let vlastní příjem, může mu být rovněž odečten od renty.

Jednorázové odškodnění pozůstalých (úmrtné) je paušální platba vyplácená pozůstalým v případech smrti pojištěnce způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání. V roce 2020 činí výše jednorázového odškodnění pozůstalých (úmrtného) 5 160 EUR (východ), resp. 5 460 EUR (západ). Pokud smrt pojištěnce nastala na jiném místě, než je místo trvalého bydliště jeho rodiny, hradí se také náklady na přepravu na místo pohřbu. Předpokladem je, že se pojištěnec zdržoval na tomto jiném místě z důvodů souvisejících s výkonem pojištěné pracovní činnosti nebo s následky pojistné události. Jednorázové odškodnění pozůstalých (úmrtné) a náklady na přepravu se vyplácejí tomu, kdo hradil náklady pohřbu a převozu.